

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β΄

+ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

**ἐλέω Θεοῦ, Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ἰουστινιανῆς
καί πάσης Κύπρου,**

**Παντί τῷ Χριστεπωνύμῳ Πληρώματι τῆς Ἀγιωτάτης Ἀποστολικῆς
Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.**

**Ἡ Χάρις καί ἡ εὐλογία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν.**

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἐναρμονίστηκε μέ τήν ἀπόφαση τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ ὁποῖον πρό πολλῶν ἐτῶν ἀπεφάσισεν ὅπως κατὰ τήν πρώτη Κυριακή τοῦ μηνός Σεπτεμβρίου ἀναπέμπονται δεήσεις πρὸς τόν Δημιουργό Θεό: «*ὑπὲρ τοῦ περιβάλλοντος ἡμᾶς στοιχείου καί εὐσταθείας πάσης τῆς κτίσεως*». Πολλοί, ἐνδεχομένως, νά διερωτῶνται ποιά εἶναι ἡ σκοπιμότητα αὐτῆς τῆς κίνησης, τῆ στιγμῆ πού μαζί μέ τό ἐθνικό πρόβλημα τῆς εἰσβολῆς καί κατοχῆς, μᾶς ταλανίζουν πλεῖστα ἄλλα σοβαρά προβλήματα.

Παρά ταῦτα, ὡς Χριστιανοί δέν μπορούμε νά μείνουμε ἀδιάφοροι μπροστά στήν καταστροφή τῆς ὑλικῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ, πού συντελεῖται στίς μέρες μας. Εἶναι πλέον δεδομένο τό γεγονός, ὅτι ὡς ἀνθρωπότητα ἀντιμετωπίζουμε τεράστια προβλήματα λόγω τῆς διαρκῶς ἀυξανόμενης ἀτμοσφαιρικῆς ρύπανσης καί τῆς καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ μας περιβάλλοντος. Οἱ φυσικοί καί ἐνεργειακοί πόροι τοῦ πλανήτη μας ἐξαντλοῦνται. Τήν ἴδια ὥρα ἡ πολεμική σύρραξη στήν Οὐκρανία, πέρα ἀπό τήν καταστροφή τοῦ πολέμου καί τήν ἀπώλεια δεκάδων χιλιάδων ἀνθρωπίνων ζωῶν, δημιουργεῖ τεράστια προβλήματα καί στήν ἐπάρκεια καυσίμων, ὀρυκτῶν καί βιομηχανικῶν ὑλῶν καθὼς καί αὐτοῦ τοῦ βασικοῦ εἴδους διατροφῆς, τῶν σιτηρῶν. Εἶναι ὀλοφάνερο πώς ὅλα αὐτά τά προβλήματα δέν ὀφείλονται σέ φυσικές ἀλλαγές τοῦ κλίματος, ἀλλά ἔχουν καθαρά ἀνθρωπογενῆ αἷτια. Ἡ ρύπανση τοῦ ἀέρα, τοῦ ἐδάφους καί τῶν ὑδάτων, μέ τήν χωρίς φειδώ ἀπόρριψη τῶν σκυβάλων τῆς ἀνθρωπίνης, γεωργικῆς καί βιομηχανικῆς δραστηριότητας, ἡ υπερεκμετάλλευση καί ἡ ἀδιαφορία γιά τό φυσικό περιβάλλον ὀδήγησε

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β΄

βαθμιαία σέ μιά άνισορροπία στή φύση μέ τή σταδιακή έξαφάνιση διαφόρων είδών τοῦ φυτικοῦ καί ζωϊκοῦ βασιλείου, καί τήν έξάντληση τῶν φυσικῶν πόρων.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Δέν ὑποτιμοῦμε τίς προσπάθειες πού παγκοσμίως καταβάλλονται ἀπό Διεθνεῖς Ὄργανισμούς, ἀπό οἰκολογικές ὀργανώσεις, Κυβερνήσεις καί κοινωνικές ομάδες γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος. Ὡστόσο, ἡ συμπτωματική ἀντιμετώπιση τῶν ὡς ἄνω προβλημάτων παραμένει έξωτερική καί ἐπιφανειακή καί ὄχι θεραπευτική, ἀπό τή στιγμή πού δέν προχωρεῖ στήν ἐπίλυση τῆς ἀρχικῆς αἰτίας τῆς οἰκολογικῆς κρίσης. Ὅπως διακήρυξε ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία συνῆλθε στό Κολυμπάρι τῆς Κρήτης, τό 2016: «Ἡ σημερινή οἰκολογική κρίση εἶναι προφανές ὅτι ὀφείλεται σέ πνευματικά καί ἠθικά αἵτια. **Οἱ ρίζες της συνδέονται μέ τήν πλεονεξία, τήν ἀπληστία καί τόν ἐγωϊσμό, πού ὀδηγοῦν στήν ἀλόγιστη χρήση τῶν φυσικῶν πόρων, τήν ἐπιβάρυνση τῆς ἀτμόσφαιρας μέ ζημιογόνους ρύπους καί τήν κλιματική ἀλλαγῆ.** Ἡ χριστιανική ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος ἀπαιτεῖ μετάνοια γιά τίς καταχρήσεις, ἐγκράτεια καί ἀσκητικό ἦθος, πού ἀποτελοῦν ἀντίδοτο στήν ὑπερκατανάλωση, συγχρόνως δέ, καλλιέργεια στόν ἄνθρωπο τῆς συνειδήσεως ὅτι εἶναι «οἰκονόμος», καί ὄχι κάτοχος τῆς δημιουργίας. Δέν παύει νά τονίζει ὅτι καί οἱ μελλοντικές γενεές ἔχουν δικαίωμα πάνω στά φυσικά ἀγαθά, πού μᾶς ἐμπιστεύθηκε ὁ Δημιουργός».

Συνεπῶς: «δέν πρέπει νά λησμονῆται ὅτι ὁ φυσικός πλοῦτος τῆς γῆς δέν εἶναι περιουσία τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά τοῦ Δημιουργοῦ: *Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καί τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καί πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ* (Ψαλμ. κγ΄,1). Οὕτως, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τονίζει τήν προστασίαν τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ διά τῆς καλλιιεργείας τῆς εὐθύνης τοῦ ἀνθρώπου ἔναντι τοῦ θεοσδότου περιβάλλοντος καί διά τῆς προβολῆς τῶν ἀρετῶν τῆς ὀλιγαρκείας καί τῆς ἐγκρατείας. Ὁφείλομεν νά ἐνθυμώμεθα ὅτι ὄχι μόνον αἱ σημεριναί, ἀλλά καί αἱ μελλοντικά γενεαί ἔχουν δικαίωμα ἐπί τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν, τά ὁποῖα μᾶς ἐχάρισεν ὁ Δημιουργός».

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β΄

Στά πιο πάνω, προσθέτουμε και τους λόγους του Άγιου Ίσαάκ του Σύρου, ο οποίος τονίζει πως στον δρόμο για την εν Χριστώ τελείωσή μας, χρειάζεται να έχουμε «καρδιαν ἐλεήμονα», σπλαχνική καρδιά, ή οποία να φλέγεται από αγάπη για ολόκληρη τή δημιουργία, για τήν ανθρωπότητα, για τά πουλιά, τά ζῶα και για κάθε δημιούργημα του Θεού. Αὐτή ή καρδιά δέν ἐπιτρέπεται να βλέπει ή να ἀκούει παθητικά για τό θέμα τῆς καταστροφῆς του δημιουργήματος του Θεού.

Για τόν λόγο αὐτό ο συνειδητός χριστιανός προσεύχεται ἐντόνως παρακλητικά για τήν προστασία του φυσικού του περιβάλλοντος. Ἄν ἐμεῖς και ολόκληρη ή ανθρωπότητα ἀντιμετωπίσουμε τό οικολογικό πρόβλημα, μέσα σ'αυτό τό πνεῦμα, που διακηρύττει τόσο ἐνθερμα ή Ἐκκλησία μας, τότε μπορούμε να έχουμε ἡσυχη τή συνείδησή μας ὅτι βρισκόμαστε στον ὀρθό δρόμο τῆς οὐσιαστικῆς ἐπίλυσης του προβλήματος.

Βέβαιοι, ὄντες, ὅτι ὄλοι κατανοεῖτε τήν κρισιμότητα του οικολογικού προβλήματος, ὅπως τουτο ἐξελίσσεται ἐπικίνδυνα σήμερα, πιστεύουμε ὅτι θά ἀναλάβετε κάθε προσπάθεια, στό μέτρο τῶν δυνατοτήτων σας, και ὅτι θά προβεῖτε σέ ὄλες τίς ἐνδεδειγμένες ἐνέργειες, προκειμένου να σωθεῖ ή φυσική δημιουργία. Εἶναι τουτο, ἐκτός τῶν ἄλλων, και μία ἀπαραίτητη προϋπόθεση, για να μπορέσουμε τόσο ἐμεῖς ὅσο και τά παιδιά μας, να ζήσουμε ὑγιεινά στον πλανήτη, που ή ἀγαθότητα και ή ἀγάπη του Θεού μάς δώρισε ὡς κατοικία μας.

Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης

† Ο Χρυσόστομος Β΄

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου,
Κυριακή, 4 Σεπτεμβρίου 2022.

ΣΗΜ.:- Οἱ Αἰδεσιμώτατοι Ἐφημέριοι ἐντέλλονται ὅπως, ἀντί ἄλλου κηρύγματος, ἀναγνώσουν τήν Ἐγκύκλιο τῆς Α.Μ. του Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομου κατά τή θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς, 4ης Σεπτεμβρίου 2022.